

Розділ I

ЗАДЗЕРКАЛЬНИЙ ДІМ

Напевне відомо лише те, що біле кошеня до всього цього непричетне: в усьому винне чорне кошеня. Справа в тому, що стара кішка умивала біле кошеня протягом останньої чверті години і воно досить терпляче зносило це. Отже, як бачите, воно ніяк не могло бути причетним до цієї витівки.

Ось як Діна мила своїх кошенят: одною лапою вона наступала на вухо бідолашному малому, а другою мила його мордочку проти шерсті, починаючи від носа. Як я уже говорив, саме в цей час вона старанно вмивала біле кошеня, яке спокійно лежало і навіть пробувало мурчати. Без сумніву, воно розуміло, що все це робиться для його ж добра.

Але чорне кошеня було вмите вже давно. Аліса сиділа, скрутившись калачиком у куточку великого крісла, і намагалася розмовляти сама з собою, хоч їй хотілося спати. Кошеня в цей час гасало за клубком вовни, яку Аліса намагалася перемотувати. Воно ганялося за клубком, доки той весь не розмотався. Всі нитки валялися на килимі, перекручені і заплутані, а кошеня поверх них ганялося за власним хвостом.

— Ах ти, шкода така! — скрикнула Аліса і, спіймавши кошеня, поцілувала його. Цим вона хотіла показати, що кошеня попало в неласку. — Справді, Діна не навчила тебе розуму! Треба було вчити, Діно, треба було! — додала Аліса, намагаючись говорити сердитим голосом, і з докором подивилася на стару кішку. Потім вона підняла з підлоги кошеня і вовну, знову вмостилася

в кріслі і почала мотати клубок. Робота, одначе, не дуже посувалася вперед, тому що Аліса весь час розмовляла з кошеням або сама з собою. Кошенятко дуже тихенько сиділо у неї на руках, вдаючи, що слідкує за її рухами. Воно іноді простягало лапку і злегка доторкалося до клубка, ніби хотіло показати, що з радістю допомогло б Алісі, якби вміло.

— Ти знаєш, що буде завтра, Кицько? — почала Аліса. — Ти б здогадалася, якби була зі мною на вікні. Але ти не могла, бо Діна в цей час чепурила тебе. Я бачила, як хлопці збирали хмиз на вогнище. Для цього треба дуже багато хмизу, Кицько! Але зробилося так холодно і пішов такий сніг, що їм довелося припинити роботу. Не журись, Кицько, ми завтра подивимося на вогнище. — Тут Аліса намотала трохи ниток на шию кошеняті, тільки щоб глянути, як це йому личить. Справа скінчилася тим, що кошеня почало гратися, а клубок покотився, розмотуючись, по підлозі.

— Ти знаєш, Кицько, я так розсердилась, — продовжувала Аліса після того, як вони знову зручно вместилися, — коли я побачила всі твої витівки. Мені хотілося відчинити вікно і викинути тебе на сніг! І треба було, шкода ти така! Може, скажеш, не шкода! Не перебивай мене! — провадила вона, погрожуючи пальчиком. — Я хочу перелічити всі твої провини. Перша: ти двічі нявкнула, коли тебе Діна вмивала вранці. Авжеж, не відмовляйся, Кицько, я сама чула. Що ти кажеш? (Вона вдала, ніби слухає кошеня). Вона попала лапою тобі в око? Ти сама винна, нащо розплющила очі? Якби ти їх міцно заплющила, цього б не трапилось. Ну, досить виправдуватися, краще слухай! Друга провинна: ти смикнула Сніжинку за хвоста, саме коли я поставила перед нею блюдечко з молоком. Що, ти хотіла пити, правда? А ти не поцікавилася, чи

вона хотіла пити? Нарешті, третя провина: ти щоразу розмотуєш клубок з вовною, аби я тільки одвернулась...

— Цілих три провини, Кицько, і за жодну з них ти ще не понесла кару. Знай, я збираю всі провини на наступну середу. Уяви собі, що мої провини теж будуть збирати! — продовжувала вона більше сама до себе, ніж до кошеняти. — Що вони будуть робити під кінець року? Гадаю, їм доведеться посадити мене до в'язниці в день розплати. Або, припустімо, так: за кожну провину мене залишають без обіду. В такому випадку, коли настане час розплати, мені доведеться залишатися без обіду разів п'ятдесят підряд. Що ж, я не буду журитися за ними. Я скоріше згодна залишитися без обіду, ніж обідати.

— Ти чуєш, Кицько, як ліпить сніг у вікна? Він шарудить так ніжно і ласкаво! Ніби хтось цілує шибки знадвору. Цікаво, сніг, мабуть, кохає дерева і поля, якщо він так ніжно цілує їх. І він, знаєш, так щільно обгортає їх білим простирадлом. Може, він говорить їм: «Спіть, любі, доки не прийде літо». А коли вони прокидаються влітку, Кицько, вони зодягаються в зелене і танцюють під вітром. О, як це гарно! — скрикнула Аліса і сплеснула в долоні. І, звичайно, упустила клубок вовни. — От якби це було так насправді! Ліс восени справді немов сонний, коли жовтіє листя.

— Кицько, ти вмієш грати в шахи? Не смійся, любя, я запитую цілком серйозно. Адже коли ми грали останнього разу, ти дивилася так, ніби все розумієш. І коли я сказала «Шах!», ти замурчала. Це був хороший шах, Кицько, і я, безперечно, виграла б, якби той паскудний кінь не заліз серед моїх пішаків. Кицько, любя, уяви собі...

Якби я тільки міг розповісти хоч половину того, що Аліса починала зі своїх улюблених слів «уявіть собі». Тільки напередодні вона довго сперечалася з сестрою, і все через те, що вона почала: — Уявімо собі,

що ми королі та королеви. — Її сестра, яка любила в усьому точність, заперечила, що це неможливо хоча б тому, що їх всього двоє. Аліса змушена була врешті поступитися:

— Ну, добре, ти будеш одною з них, а я буду за всіх інших.

А одного разу вона геть перелякала свою няню, зненацька крикнувши у неї над вухом:

— Нянечко! Уяви собі, що я голодна гієна, а ти — кістка!

Але ми відхилилися від розмови Аліси з кошеним.

— Уяви собі, що ти, Кицько, Червона Королева! Розумієш, мені здається, що коли ти сядеш і складеш передні лапки, ти будеш дуже схожа на неї. Ану спробуй, будь розумною Кицькою! — І Аліса взяла зі столу червону королеву і поставила її як зразок для наслідування перед кошеним. Але з цього нічого не вийшло, головним чином, як сказала Аліса, тому, що кошеня не хотіло складати лапки. Щоб провчити його, вона піднесла його до дзеркала, показуючи, яке воно було погане. — Якщо ти зараз же не зміниш своєї поведінки, — додала вона, — я виставлю тебе в Задзеркальний дім. Як тобі це сподобається?

— А зараз, якби ти слухала, Кицько, і не базікала так багато, я б тобі розповіла все, що думаю про Задзеркальний дім. По-перше, там є кімната, яку видно в дзеркалі. Вона така самісінька, як наша вітальня, але все там навпаки. Я бачу всю її, коли забираюсь на стілець, всю, крім невеликої частини позаду каміна. О! Мені так хочеться побачити і ту частину! Мені так хочеться дізнатися, чи топиться у них взимку. Адже це не можна взнати, розумієш... Хіба що коли у нас топиться, і дим попадає туди теж... Але, може, це тільки видимість, тільки так здається, що там також топлять. Потім книжки там теж схожі на наші, але слова читаються навпаки. Я це знаю, бо